

Náš rozhovor

Rozhovor s Tomášem Mozgou

Spolek absolventů a přátel Masarykovy univerzity – na slovíčko s předsedou

Ačkoli Masarykova univerzita letos slaví již své 95. výročí, teprve před desíti lety, tedy v roce 2004, vznikl po vzoru absolventských spolků při mnoha jiných univerzitách Spolek přátel a absolventů Masarykovy univerzity. V prvních letech stál v čele Spolku přímo rektor, jehož ovšem v praxi zpravidla zastupovala výkonná místopředsdkyně. Po několika letech došlo k „oddělení“ Spolku od univerzity. Spolek si tehdy, v roce 2011, začal hledat své místo na slunci a rozvinula se bouřlivá debata o smyslu a směřování tohoto společenství. A tehdy se předsedou stal mladý, podle některých nadějný, podle jiných nezkušený muž – Tomáš Mozga. Oslovili jsme jej se žádostí o rozhovor. Tomáš, ač jinak skromný, souhlasil, ne snad proto, aby prezentoval svou osobu, ale aby čtenářům revue *Universitas* prezentoval činnost Spolku.

Tomáši, zkuste na úvod několika větami přiblížit Spolek absolventů a přátel MU (SAPMU) těm, kteří jej neznají. Je podmínkou členství úspěšné absolvování Masarykovy univerzity? A proč je vůbec dobré být členem?

Spolek je cesta. Krok do budoucnosti. Nekonečné hledání a objevování. Bezpočet nových příležitostí a možností. Aktivní přístup k životu. Svobodná volba a rozhodnutí. Alternativa nenasytné konzumní přítomnosti. Směšný ideál? Žádná kvalitní instituce, firma, škola, obec, stát ani univerzita nevznikají a neexistují samy od sebe. Zrcadlí úsilí jednotlivců i celého společenství. Tak je to i s Masarykovou univerzitou. Bude se rozvíjet poctivě vynaloženou energií, upadat nezájmem a lajdáctvím vedení, pedagogů, studentů a samozřejmě i absolventů. Platí zákon zachování kvality. Chci-li být absolventem,

zaměstnancem, studentem prestižní univerzity, musím univerzitu kvalitivně utvářet. Nikdo jiný to za mne neudělá. Ale konec filozofování. Spolek především propojuje aktivní a tvůrčí lidi kolem Masarykovy univerzity – absolventy, zaměstnance, studenty, ale i všechny přátele, kteří na univerzitu nestudovali, ale fandí jí, chtějí být její součástí, chtějí jí pomáhat a zároveň rozvíjet sami sebe. Spolek předává zkušenosti a know-how, inspiruje k podnikavosti a tvořivosti, rozšiřuje obzory, nutí kriticky přemýšlet a objevovat nové dimenze života. Spolek pomáhá utvářet dlouhodobé pozitivní vztahy mezi absolventy a studenty a univerzitou. Proč být součástí? Carpe diem. Žijeme jen jednou, a proto je potřeba žít a tvořit naplno! Ať tu po nás něco smysluplného zůstane.

Jaký je vztah SAPMU k jeho „mateřské“ univerzitě? Univerzita sama vystupuje aktivně vůči svým

absolventům. Co může Spolek nabídnout navíc a v čem jeho činnost může doplnit to, co dělá sama univerzita?

Vztah Spolku k Masarykově univerzitě je proaktivní. Nechceme sedět s rukama v klíně a čekat na slevy a výhody, které pro nás univerzita někde domluví. Nechceme jen pasivně přihlížet, konzumovat a spotřebovávat. Chceme pomáhat a tvořit. Chceme být aktivním hráčem a přispěvatelem. Zajímáme se o univerzitní dění, o vize a plány dalšího směřování a rozvoje univerzity. V posledních třech letech jsme podpořili na deset studentských projektů částkou přesahující 120 tisíc Kč, pro fondy univerzitních knihoven jsme darem získali již 1875 titulů, jejichž cena přesahuje 116 tisíc Kč, založili jsme na MU tým Wikipedie, který systematicky doplňuje informace o významných aktivitách, osobnostech a absolventech MU, uspořádali jsme řadu vzdělávacích akcí nejen o brněnské architekturu a historii, podpořili jsme zajímavé univerzitní projekty zvyšující prestiž univerzity doma i ve světě – švédské turné divadla SveTr, 14. ročník Filmového festivalu Fakulty informatiky a další. Říkáte si, že je to směšné nic v porovnání s univerzitním rozpočtem v řádech miliard a tisíci univerzitních akcí? Ale za tím vším spolkovým děním stojí jen desítka nadšenců a 150 členů. Ve Spolku stále dřímá obrovský tvůrčí potenciál. Vždyť Masarykova univerzita za 95 let existence má přes 170 tisíc absolventů!

Zmínil jste 95 let existence naší univerzity. Jak jako předseda Spolku prožíváte letošní 95. výročí založení univerzity? Chystá Spolek nějaké akce při této příležitosti?

Také Spolek letos prožívá své jubileum, 17. června 2014 vstoupil do druhé dekady své existence. Má za sebou prv-

ních deset let života. Univerzitní výročí oslavíme rekordní podporou studentských projektů, z rozpočtu spolku je vyčleněna částka 95 000 Kč na Granty TGM.

Třetím rokem sleduji Masarykovu univerzitu ze vzdálenosti 1 300 km. Odstup mi umožnil úplně nový pohled a vnímání univerzity i absolventských aktivit. Myslím, že MU musí mnohem větší pozornost věnovat utváření dobrých vztahů mezi studenty a pedagogy, mezi zaměstnanci, mezi absolventy a univerzitou. Kolik pedagogů MU se skutečně zajímá o své studenty a bere je za rovnocenné partnery? Kolik má MU osobností, které skutečně dokáží inspirovat, nadchnout, strhnout, zapálit pro věc? Není MU ke svým studentům příliš lhostejná a zbytečně odtažitá? Dokáže MU navázat dobré vztahy se svými studenty už během jejich studia? Mají studenti pozitivní zkušenost s MU a chtějí být její součástí, nebo se těší na konec studia, hlavně aby byli pryč z univerzity a neměli s ní už nic společného? Jaké vztahy utvářejí Masarykovu univerzitu?

To je víc otázek než odpovědí. Nicméně i Spolek se snaží pro studenty, respektive pro jejich projekty, něco dělat. Zmínil jste Granty TGM, které patří mezi významné aktivity SAPMU. Můžete čtenářům přiblížit, pro koho jsou granty určeny a jak se rozhoduje o tom, komu jsou uděleny?

Granty TGM jsou jedním z hlavních pilířů Spolku. Cílem je podpora odvážných studentských projektů, které usilují o rozvoj občanské společnosti v ČR i ve světě. Podporujeme studentské nápady, které originálním způsobem reagují na potřeby doby a nedostatky společnosti, přinášejí nová řešení a nové trendy ve vzdělávání, kultivují celospolečenskou diskusi a utváření názorů, aktivizují společnost, podporují aktivní občanství a zájem o veřejné

dění, pomáhají nastavovat transparentní a demokratické fungování společnosti, rozvíjejí mezikulturní, mezigenerační, mezioborový a mezináboženský dialog a spolupráci. Žadatelem může být pouze student Masarykovy univerzity. Všechny studentské žádosti hodnotí dvanáctičlenná správní rada Spolku, kterou tvoří osobnosti z akademické, podnikatelské i neziskové sféry, např. ředitelka Nadace Veronica Jasna Flamiková, ředitel Jihomoravského inovačního centra Jiří Hudeček, ředitelka společnosti Moravia Worldwide Kateřina Janků, brněnský anglista Don Sparling, profesor matematiky Jan Slovák, prorektor Jiří Němec a další. Setkání hodnotitelů je nádherným koncertem odlišných pohledů a zkušeností. Otevřený mezioborový dialog přesto vždy dospěje ke společnému řešení a výběru nejpromyšlenějších a nejúčinnějších projektů.

Když jste byl v roce 2011 zvolen předsedou Spolku, mnozí, a přiznám se, že i já, se trochu obávali, zda lze naplnit odvážné vize, které jste společně s novým vedením prezentovali. Skutečně se však mnohé povedlo, mimo jiné i výše zmíněné Granty TGM. Jak hodnotíte uplynulé tři roky Vy sám?

Vedení Spolku jsem převzal na začátku ledna 2012. Tři roky hledání a zkoušení, tři roky každodenní práce s absolventy vnímám jako obrovskou životní zkušenost. Všem členům a partnerům Spolku, správní radě i výboru jsem velice vděčný za zájem, pomoc a podporu. Bez jejich zapojení, důvěry, nadšení a dobrovolné práce by Spolek nikdy nic nezrealizoval, ani by neexistoval. Smysluplnost Spolku potvrzuje rostoucí zájem studentů o Granty TGM, rostoucí zájem absolventů a členů Spolku o pořádané akce, rostoucí tým wikipedistů,

rostoucí počet finančních a materiálních darů. Ty tři roky mě utvrdily v přesvědčení, že absolventský Spolek má existovat. Zároveň si myslím, že nastal vhodný čas předat vedení Spolku dál, ať dostane nový vítr do plachet, novou energii a nové nápady. Podzimní valné shromáždění Spolku bude volit nové vedení. Spolek byl a stále je otevřený všem tvůrčím lidem a nadšencům, kteří se chtějí aktivně zapojit do realizace absolventských aktivit a rozvoje Masarykovy univerzity.

Čtenáře revue by možná také zajímal institut čestného členství SAPMU. Proč byl tento institut zřízen a jaké osobnosti jsou k čestnému členství navrhovány? Kdo navrhuje čestné členy?

Čestné členství se uděluje významným osobnostem za podporu studentů, rozvoj Spolku či univerzity. Právo navrhnout čestné členství má každý člen Spolku a čestné členy schvaluje valné shromáždění, tedy nejvyšší orgán Spolku. Mezi čestnými členy najdete např. muzikologa Miloše Štědroneš, fyzika Martina Černo-horského, právníka Petra Hajna, mecenáše Alfreda Badera, chemika Ivana Holoubka, diplomata Thomase Resche, spisovatele Pavla Švandu, psychologa Vladimíra Směkala, biologa Jiřího Frimla, environmentalistku Hanu Librovou, knihovnici Ludmilu Dlouhou a další osobnosti, které svým životním přístupem mohou být dobrou inspirací a vzorem pro současnou generaci studentů.

Tomáši, prozradíte čtenářům i něco o sobě? Čím se v současnosti zabýváte kromě Spolku?

Když na tom budete trvat, tak prozradím, ale moc se mi do toho nechce, hrozně nerad prezentuju sám sebe.

Určitě se nemusíte obávat, že byste byl podezírán z nějaké nadměrné sebe prezentace. Naopak, čtenáři revue jsou určitě zvědaví, aby se o Vás dozvěděli i trochu víc.

V současné době žijeme se ženou ve švédské Uppsale. Snažím se toho využít k propagaci české kultury na severu a domlouvání nových česko-švédských a česko-norských spoluprací mezi univerzitami, institucemi, firmami, či nakladateli. Pro letošní podzim chystám např. velkou prezentaci české literatury ve švédských překladech, které vyšly během posledních 25 let. Mnoho času věnuju také studiu a sebevzdělávání.

Když je řeč o Vašich mimo-spolkových aktivitách, je určitě na místě zmínit, že kromě aktivity v SAPMU jste známý také jako organizátor Husa klubu. Je v tom nějaká souvislost? Existuje nějaké propojení mezi Spolkem a klubem?

Myšlenka brněnského Husa klubu se objevila na podzim 2009 v cyklu debat Kabinet Havel. Václav Havel tehdy nahodil vzrušující myšlenku více se zajímat o své okolí, kde žijeme, bydlíme, pracujeme. Může to být cesta, jak věci ovlivňovat a měnit k lepšímu. Husa klub velice trefně popisuje brněnská historička Milena Flodrová: „Poznávejte své město. Z poznání vzniká vztah a vztah může přerůst

v lásku.“ A tak se prostřednictvím Husa klubu snažíme už pátým rokem poznávat město Brno, otevírat aktuální témata, setkávat se s inspirativními lidmi, diskutovat problémy, snít o rozvoji a potřebách města a jeho obyvatel. Hlavními tahouny těchto brněnských setkání v Divadle Na Provozku jsou dnes Jan Hanák a Václav Němčík a řada dalších absolventů Masarykovy univerzity.

Velký ohlas nejen mezi členy Spolku měly exkurze po Brně, ať už ta, při které účastníci poznávali památky na nacistické bésnění ve městě, nebo nedávná s názvem „Tajemné Zábřdovice“. Kde vznikl nápad pořádat takové skvělé akce?

Architektonické a historické procházky Brnem iniciovali členové Spolku. Vyslovili přání dozvědět se více o městě, kde pracují a žijí. Zájem je skutečně mimořádný a poptávka po obdobných aktivitách stále roste. Zsvěcení absolventi MU provázejí zvědavé absolventy a přátele MU. Konkrétní příklad sdílení znalostí mezi absolventy jedné univerzity. I tak může fungovat spolek absolventů.

Tomáši, moc děkuji za rozhovor a přeji Vám ve spolkové i mimo-spolkové činnosti mnoho dalších úspěchů!

Rozmlouval O. Zahradníček